

ΑΠΟ ΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΦΕΜΙΝΙΣΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΤΟΥ ΠΑΡΙΣΙΟΥ

ΟΜΙΛΙΑ ΤΗΣ Κ^ΑΣ ΑΥΡΑΣ ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΥ ΣΤΗ ΜΕΓΑΛΗ ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ

«Όταν η οργανωτική επιτροπή του Συνεδρίου μου ζήτησε να προσφέρω, κι' εγώ, ως αντιπρόσωπος της Έλλάδας, τη συμβολή μου στην επίσημη αυτή συγκέντρωση για την Ειρήνη, όμολογώ πως βρέθηκα σε αληθινή άμηχανία. Τα τελευταία αυτά χρόνια δεν κάναμε τίποτ' άλλο παρά να μιλούμε για την Ειρήνη — αιώνες ολόκληρους μιλούσαν για την ειρήνη — κι' όμως ποτέ δεν είχαμε τόσο μακριά από την παγκόσμια ειρήνη όσο σήμερα. Τα λόγια του Χριστού Ειρήνη ύμιν» περνούν ειρήνη αιώνες τώρα άπάνω από μια ανθρωπότητα που δεν έπαψε ποτέ να χρησιμοποιεί τις βιολογικές της ικανότητες για να τελειοποιεί τα μέσα της ίδιας της καταστροφής. Το να μιλούμε λοιπόν για την ειρήνη, ακαδημαϊκά, πλατωνικά δε μας πλησιάζει ούτε ένα βήμα προς την πραγματοποίησή της. Κι' όμως είναι φανερό πως η μόνη ειρήνη είναι σήμερα ο πόθος ολόκληρης της ανθρωπότητας, το τέρμα όπου άτενίζει με αγωνία έπειτα μάλιστα από τις καταστροφές του μεγάλου πολέμου.

«Τι είναι λοιπόν που την έμποδίζει να φτάσει στο ποθητό αυτό τέρμα; Ποια έμποδια την απομακρύνουν απ' αυτό;

«Ζούμε σήμερα σε μια στιγμή της ιστορίας όπου όλες οι αναγνωρισμένες ως τώρα αξίες γκρεμίζονται σιγά σιγά παραχωρώντας τη θέση τους σε άλλες. Νιώθουμε να δημιουργείται — άσυνείδητα ίσως — μια νέα πίστη. Και διαισθανόμαστε πως η πίστη αυτή θα στηρίζεται σε μιαν αντίληψη που πλατιά, πύο παγκόσμια στην ρχή της συνεργασίας και της αλληλεγγύης σ' όλες της τις μορφές και πύο πολύ απ' όλες στην οικονομική συνεργασία, κι' όχι σ' έναν ανταγωνισμό έξοντωτικό. Όλες μας οι προσπάθειες τείνουν να επιταχύνουν την αναδιοργάνωση της κοινωνίας σύμφωνα μαυτές τις αντιλήψεις. Είναι όμως ανάγκη να προσέξουμε σένα σημαντικό πολύ χαρακτηριστικό της εποχής μας. Πολύ λίγοι θα είχαν σήμερα να κηρυχτούν φανερά αντιπασφιστές. Όταν όμως γίνεται λόγος για τα μέσα που είναι απαραίτητα για την εξασφάλιση της παγκόσμιας ειρήνης, πολλοί από αυτούς τους δήθεν ειρηνοφίλους αποκρούουν έντονα κάθε άμεση ενέργεια. Θέλουν την ειρήνη, όχι όμως τον άσφαλισμό. Την ειρήνη, βέβαια, χωρίς όμως να ξεχνούμε πως οι έχθρες μας έσφαξαν τις γυναίκες και τα παιδιά μας και πως πρέπει να πάρουμε το αίμα μας πίσω. Την ειρήνη, και ποιος δεν τη θέλει; Χωρίς όμως να αγγίζουμε τα οικονομικά συμφέροντα της χώρας μας και πύο πάντων άφου εξασφαλισουμε πρώτα με κάθε τρόπο, την επικράτησή της στην παγκόσμια αγορά.

«Διαπιστώνω την κατάσταση αυτή, των πραγμάτων γιατί πιστεύω πως το κύριο έμπόδιο για την πραγματοποίηση της ειρήνης είναι ίσια ίσια αυτή η Αντινομία. Άς υποθέσουμε όμως ότι τα ψυχολογικά αυτά έμποδια έλλείπουν και ότι ο πόθος για την ειρήνη είναι γενικός και ειλικρινής. Ποια θα ήταν τα μέσα για την πραγματοποίησή της; Τα μέσα για την άμεση πραγματοποίηση της ειρήνης με τη σημερινή μορφή της κοινωνίας είναι αρκετά γνωστά. Διαιτησία, άσφαλισμός, συνθήκες άσφαλείας, οικογενειακή συνεργασία μεταξύ των κρατών, όλα αυτά γίνονται όλοένα και πύο συνειδητά στον πολύ κόσμο χάρη στην Κοινωνία των Εθνών και τις έργασίες των διαφόρων επιτροπών και ύποεπιτροπών της. Έκτός όμως από τις πολύτιμες αυ-

τές έργασίες της Κ. Τ. Ε. που, αν θελήσει να έπωφεληθεί από μερικές άποτυχίες της, θα βρει, άραγ, η γρήγορα, τη μορφή που θα την κάνει πύο άποτελεσματική, νομίζω πως μπορούμε να περιμένουμε πολλά και από τις διεθνείς οργανώσεις διαφόρων έμάθων πύο πάντων μεταξύ γειτονικών χωρών. Έχουμε ως τώρα μερικές τέτοιες οργανώσεις όπως π.χ. τη Μεγάλη Ανταντ των γυναικών που σε τρία χρόνια μέσα δημιουργήσε μιαν αρκετά στενή προσέγγιση μεταξύ των γυναικών των βαλκανικών χωρών. Υπάρχουν ακόμα κάλλες τέτοιες οργανώσεις, όπως η Βαλκανική Ομοσπονδία των φοιτητικών συλλόγων, για την Κ. Τ. Ε. Θα ήταν εύτυχια αν μπορούσαν να σχηματιστούν παρόμοιες ένώσεις και μεταξύ καλλιτεχνικών, επαγγελματικών και επιστημονικών οργανώσεων γειτονικών χωρών. Τα άποτελέσματα των περιορισμένων αυτών διεθνών οργανώσεων θα ήταν πολύ άμεσώτερα από των μεγάλων διεθνών ένώσεων, γιατί η επικοινωνία θα ήταν συχνότερη, η άμοιβαία γνωριμία πύο εύκολη και θα μπορούσε να δημιουργηθεί έτσι μια άμεσοφαιρα πασφιστική και να επηρεαστεί η κοινή γνώμη σε τρόπο που να τενδράσει άποτελεσματικά σε κάθε πολιτική έκδήλωση, μιλιταριστική ή ύπεριαλιστική. Δεν υπάρχει άμφισβόλια πως ο ρόλος της γυναίκας σε μια τέτοιη πασφιστική προσπάθεια ακόμα και στις χώρες όπου δεν έχει χειραφετηθεί πολιτικά θα ήταν σημαντικώτατος.

«Ός τόσο οι οκεπτικιστές αντικρύζουν με ειρωνικό χαμόγελο όλες αυτές τις προσπάθειες. Η σημερινή ανάγκη της ειρήνης δεν άποτελεί για αυτούς άπόδειξη πως ο πόλεμος μπορεί να άκλειψει όριστικά. Άναφέρω μόνο μερικά από τα γνωστά έπιχειρήματα εκείνων που πιστεύουν πως ο πόλεμος είναι μια άναπόφευκτη ανάγκη για την ανθρωπότητα: το μαχητικό ένστικτο του ανθρώπου, την ανάγκη του πολέμου για την εξέλιξη του είδους με τη φυσική έπιλογή στην επικράτηση του πύο δυνατού, την ανάπτυξη των πύο εθνετικών κίθητων του ανθρώπου πύο δημιουργεί η ανάγκη της αλληλεγγύης. Η γνώση και η μελέτη όλων αυτών των έπιχειρημάτων και των αντιρρήσεων μας επιβάλλεται αν θέλουμε να μη μείνει αόκνια η ιδέα της ειρήνης στη σημερινή έμβρυονδα μορφή της. Έπειτα η ύπαρξη των έπιχειρημάτων αυτών που μπορούν εύκολα να αναιρεθούν, είναι μια άπόδειξη πως υπάρχει σημαντική μερίδα ανθρωπότητας που έχει συμφέρον να τα διαδίδει και να δικαιολογεί με αυτά τις πολεμικές προετοιμασίες που καταγίνονται όλοένα να τελειοποιεί.

«Αυτά όλα δείχνουν πως δύσκολο είναι το έργο εκείνων που ζητούν την άμεση πραγματοποίηση της ειρήνης.

«Άς ίδουμε τώρα αν θα ήταν τουλάχιστο δυνατό να προετοιμάσουμε ένα καλύτερο μέλλον που να μη στηρίζεται πύο στον έθνικό και οικονομικό ανταγωνισμό. Το άσφαλέστερο μέσο για μια τέτια προετοιμασία είναι αναπόφευκτα η πασφιστική εκπαίδευση. Δυστυχώς όμως η εκπαίδευση δεν είναι πραγματικά τίποτ' άλλο παρά η προσπάθεια μιας γενεάς να έπιζήσει μέσα στην έπόμενη γενιά με όλα τα βιολογικά και με όλες τις προλήψεις της. Θα ήταν παράλογο να περιμένουμε από ένα κράτος μιλιταριστικό μιαν ειλικρινή πασφιστική εκπαίδευση. Γιατί το να άφαιρέσουμε από τη ναύτητα ενός έθνους το προκίονιο μίσος εναντίον των γληρών του, τι άλλο είναι, παρά ένας ήθικός άσφαλισμός που θα ήταν

βέβαια ασύμφορος σε μια κυβέρνηση ιμπεριαλιστική. Νομίζω λοιπόν ότι το πρόβλημα της πασιφιστικής αγωγής δεν μπορεί να λυθεί παρά με μια προσπάθεια διεθνή και χαιρετίζω με ξεχωριστή χαρά την ίδρυση της ειδικής υποεπιτροπής μέσα στην Έπιτροπή για τη Διεθνή Διανοητική συνεργασία της Κ. Τ. Ε. Ο σκοπός της υποεπιτροπής αυτής είναι να μελετήσει κατά βήθος όλα τα προβλήματα που έχουν σχέση με την πασιφιστική αγωγή και θα είναι ένα μέσον αμοιβαίου ελέγχου για τα αναγνωστικά βιβλία της νεολαίας των εθνών που αντιπροσωπεύονται σ αυτή. Για να μπορέσει όμως η έπιτροπή να φέρει τους καρπούς που περιμένουμε, είναι απόλυτη ανάγκη να εξασφαλιστεί σε κάθε χώρα απόλυτη ελευθερία στη συζήτηση για όλα τα ζητήματα, ακόμα και για κείνα που η εθιξία μερικών κρατών θεωρεί σκόπιμο να επιβάλλει τη σιγή. Ο μόνος τρόπος για να φτάσουμε στην αντικειμενική αλήθεια είναι να έχουμε το δικαίωμα να αντικρύζουμε ελεύθερα και χωρίς κανένα περιορισμό όλα τα ήθικά, κοινωνικά και υρησκευτικά προβλήματα. «Δεν υπάρχουν ιδέες νόμιμες

ή παράνομες, υπάρχουν μόνον ιδέες όρθες και ιδέες λανθασμένες», λέγει ο Ούναμοουνο, ένα από τα ευγενικώτερα θύματα αυτής της κρατικής εθιξίας. Το να γίνονται στην εποχή μας διωγμοί για τη μια ή την άλλη ιδέα μόνο και μόνο γιατί είναι σε αντίθεση με τα συμφέροντα του κράτους ή με την επικρατούσα κοινή γνώμη είναι ένα ξαναγύρισμα σε μεθόδους μεσαιωνικές, που έχουμε υποχρέωση να το καταδικάσουμε με όλη μας τη δύναμη όλοι όσοι πιστεύουμε στην ελευθερία του ατόμου.

«Κύριοι και κυρίες, είμαι βέβαιος πως όσα είπα παραπάνω τα έχουν πει πριν από μένα πολλοί ειδικότεροι. Όμως δεν πρόκειται σήμερα περί συναγωνισμού ρητορικής. Η σημερινή συγκέντρωση έχει σκοπό να ενώσει όλες τις φωνές της ανθρωπότητας σε μια βροντώδη συγχορδία όπου κάθε φωνή, αντιπροσωπεύοντας μια γωνιά της γης μεγάλη ή μικρή, θα προσθέτει κάτι στην όμοφωνη αυτή επίκληση προς ένα καλύτερο μέλλον. Εκείνο που ενδιαφέρει πριν από όλα είναι η ένταση του πόνου μας για την ειρήνη, η ειλικρίνεια, η πίστη σε μιαν αρχή αγάπης.»